

**Konkluzje Rady dotyczące „Drugiego sprawozdania z postępu prac w zakresie wdrażania strategii UE i planu działania w zakresie zarządzania ryzykiem celnym”**

(2019/C 24/06)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

PO PRZEANALIZOWANIU:

sprawozdania Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego: „Drugie sprawozdanie z postępu prac w zakresie wdrażania strategii UE i planu działania w zakresie zarządzania ryzykiem celnym” wraz z towarzyszącym mu dokumentem roboczym Komisji,

PRZYWOŁUJĄC:

- komunikat Komisji z 21 sierpnia 2014 r. dotyczący strategii UE i planu działania w zakresie zarządzania ryzykiem celnym: „Przeciwdziałanie ryzyku, poprawa bezpieczeństwa łańcucha dostaw i ułatwienie wymiany handlowej” <sup>(1)</sup>,
- konkluzje Rady z 4 grudnia 2014 r. dotyczące strategii i planu działania UE w zakresie zarządzania ryzykiem celnym: „Przeciwdziałanie ryzyku, poprawa bezpieczeństwa łańcucha dostaw i ułatwienie wymiany handlowej” <sup>(2)</sup>,
- Komisja Europejska – pierwsze „Sprawozdanie z postępu prac w zakresie wdrażania strategii UE i planu działania w zakresie zarządzania ryzykiem celnym”, opublikowane w lipcu 2016 r. <sup>(3)</sup>,
- konkluzje Rady z 6 grudnia 2016 r. dotyczące „Sprawozdania z postępu prac w zakresie wdrażania strategii UE i planu działania w zakresie zarządzania ryzykiem celnym” <sup>(4)</sup>,
- komunikat Komisji „Rozwój unii celnej UE i zarządzanie nią” opublikowany w 2016 r. <sup>(5)</sup>,
- sprawozdanie specjalne nr 19/2017 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w sprawie procedur przywozu <sup>(6)</sup>,
- konkluzje Rady w sprawie odnowionej strategii bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej na lata 2015–2020 <sup>(7)</sup> oraz Europejską agendę bezpieczeństwa <sup>(8)</sup>,
- decyzję w sprawie kryteriów ryzyka finansowego mającą na celu opracowanie wspólnego, ogólnoeuropejskiego podejścia do kwestii ryzyka finansowego w UE,

Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE:

- postępy we wdrażaniu strategii i planu działania UE w zakresie zarządzania ryzykiem celnym, poczynione – jak wynika z drugiego sprawozdania z postępu prac – zarówno na szczeblu UE, jak i na szczeblu państw członkowskich,
- dotychczasowe postępy pod względem zacieśniania współpracy między wszystkimi zaangażowanymi podmiotami oraz podejmowania nowych inicjatyw, w szczególności decyzji Komisji w sprawie kryteriów ryzyka finansowego oraz udziału administracji celnych w działaniach związanych z bezpieczeństwem,
- poprawę współpracy celno-handlowej, głównie dzięki wzmocnieniu koncepcji upoważnionego przedsiębiorcy (AEO),

<sup>(1)</sup> ST 12644/14 + ADD 1

<sup>(2)</sup> ST 15403/14

<sup>(3)</sup> ST 11415/16 + ADD 1

<sup>(4)</sup> ST 12164/16

<sup>(5)</sup> ST 15818/16 + COR 1

<sup>(6)</sup> Dz.U. C 418 z 7.12.2017, s. 7.

<sup>(7)</sup> ST 9798/15

<sup>(8)</sup> ST 8293/15

- różne inicjatywy, jakie podjęto w celu usprawnienia kontroli celnych w drodze wymiany niektórych informacji celnych między organami celnymi w UE i państwach trzecich, oraz wysiłki na rzecz ustanowienia ram ustrukturyzowanej wymiany informacji z państwami trzecimi,
- fakt, że prace nad większością systemów teleinformatycznych przewidzianych w unijnym kodeksie celnym zostaną ukończone do 2020 r.,
- zawarcie w lipcu 2018 r. umowy warunkowej między państwami członkowskimi a Komisją w sprawie wdrożenia pierwszego elementu informatycznego aspektu systemu kontroli przywozu (ICS 2 IT),

PODKREŚLA:

- strategiczne cele i rolę organów celnych jako strażników granic UE w odniesieniu do przepływu towarów, a mianowicie – ochronę interesów finansowych Unii i jej państw członkowskich, ochronę Unii przed nieuczciwym i nielegalnym handlem, przy jednoczesnym wspieraniu legalnej działalności gospodarczej, zapewnianiu bezpieczeństwa Unii i jej mieszkańców oraz ochrony środowiska, przy jednoczesnym utrzymywaniu odpowiedniej równowagi między kontrolami celnymi a ułatwianiem legalnego handlu,
- że zarządzanie ryzykiem to trwający proces, który nie jest ograniczony do konkretnych działań o wyraźnie określonym początku i końcu. Organy celne muszą stale wykazywać się innowacyjnością i gotowością podejmowania działań w odpowiedzi na nowe lub pojawiające się wyzwania,
- że wdrażając strategię i plan działania UE w zakresie zarządzania ryzykiem celnym, państwa członkowskie wraz z Komisją przyczyniają się – zgodnie z ustawodawstwem unijnym i krajowym – do realizacji europejskiej agendy bezpieczeństwa, oraz uznaje, że współpraca i koordynacja z innymi organami ma również podstawowe znaczenie,
- potrzebę tworzenia synergii – w miarę możliwości i z poszanowaniem ustawodawstwa krajowego – między zarządzaniem ryzykiem celnym a informacjami posiadanymi przez agencje zajmujące się WSiSW, jak wskazano w sprawozdaniu grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. systemów informacyjnych i interoperacyjności <sup>(9)</sup>,
- konieczność efektywnej kontynuacji wdrażania strategii i planu działania UE w zakresie zarządzania ryzykiem celnym zgodnie z programem prac dotyczącym systemów teleinformatycznych, o którym mowa w art. 280 unijnego kodeksu celnego i który przewidziano do celów wdrożenia tego kodeksu,

ODNOTOWUJE, ŻE:

- należy dalej badać i rozwijać możliwości partnerstwa celno-handlowego wraz ze współpracą z partnerami międzynarodowymi w celu wspierania konkurencyjności, zapewnienia bezpieczeństwa łańcucha dostaw oraz ułatwienia legalnego przepływu towarów, a jednocześnie stosowania i wdrażania skutecznych i efektywnych kontroli,
- należy stale oceniać współpracę między organami ścigania pod względem łączenia działań w zakresie kontroli celnych i zarządzania ryzykiem, z jednej strony, z działaniami w zakresie zapobiegania oszustwom i innym przestępstwom, wykrywania ich oraz prowadzenia w ich sprawie dochodzeń, z drugiej strony,
- niektóre z systemów teleinformatycznych przewidzianych w unijnym kodeksie celnym będą uruchamiane stopniowo i uzależnione od finansowania w ramach kolejnej generacji unijnych programów finansowania w dziedzinie cel,

PODKREŚLA:

- znaczenie zapewnienia poszanowania praw podstawowych przy wdrażaniu strategii i planu działania UE w zakresie zarządzania ryzykiem celnym,
- znaczenie zapewnienia ochrony danych, w szczególności zgodnie z ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych <sup>(10)</sup> i dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680,

<sup>(9)</sup> ST 10151/17 z 14 czerwca 2017 r.

<sup>(10)</sup> Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

- konieczność terminowego zapewnienia systemów teleinformatycznych przewidzianych w unijnym kodeksie celnym, aby umożliwić administracjom celnym zarządzanie ryzykiem finansowym i związanym z bezpieczeństwem, a jednocześnie ułatwiać handel,
- konieczność przedstawiania Radzie i Parlamentowi przez Komisję regularnych sprawozdań z postępów we wdrażaniu strategii i planu działania UE w zakresie zarządzania ryzykiem celnym,

ZALECA PAŃSTWOM CZŁONKOWSKIM I KOMISJI, by w ramach swoich odpowiednich kompetencji:

- korzystały z wszelkich dostępnych zasobów w celu szybszego wdrożenia niezbędnych systemów teleinformatycznych, strategii i planu działania UE w zakresie zarządzania ryzykiem celnym,
- kontynuowały reformę unijnego systemu kontroli przywozu (ICS 2), odnotowując umowę w sprawie wdrożenia pierwszego elementu informatycznego aspektu systemu kontroli przywozu (ICS 2 IT), zawartą między państwami członkowskimi a Komisją w lipcu 2018 r.,
- zwiększyły efektywność i skuteczność kontroli celnych opartych na analizie ryzyka, z uwzględnieniem zaleceń zawartych w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego opublikowanym w grudniu 2017 r.,
- przeanalizowały potencjalną rolę wskaźnika skuteczności unii celnej (CUP) w pomiarze skuteczności w obszarze zarządzania ryzykiem, poprzez rozważenie możliwości wykorzystania, w miarę możliwości, tych samych wskaźników,
- uwypukliły znaczenie zarządzania ryzykiem celnym i rolę służb celnych, na podstawie wzmocnionej współpracy między agencjami na granicach zewnętrznych UE, jako głównego organu odpowiedzialnego za kontrolę towarów i walkę z nielegalnym handlem towarami,
- zwiększyły synergię między organami celnymi i innymi organami ścigania w zakresie przeciwdziałania przestępczości zorganizowanej, zapewniania bezpieczeństwa i zwalczania terroryzmu, zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym; zacieśniły współpracę między organami celnymi a policją (np. za pośrednictwem Europolu), służbami granicznymi (np. za pośrednictwem Fronteksu) oraz organami podatkowymi,
- kontynuowały analizę technicznych, operacyjnych i prawnych aspektów interoperacyjności systemów bezpieczeństwa i systemów zarządzania granicami z systemami celnymi,
- zwiększyły wymianę informacji między państwami członkowskimi oraz między państwami członkowskimi a trzecimi na temat ryzyka, zgodnie z przepisami unijnego kodeksu celnego i postanowieniami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- kontynuowały w sposób ujednoczony wymianę doświadczeń i metod pracy oraz identyfikację wspólnych problemów, zwłaszcza na konkretnych granicach (powietrznych, morskich i lądowych),
- wdrożyły decyzję Komisji w sprawie kryteriów ryzyka finansowego, która umożliwi państwom członkowskim równomierne przeciwdziałanie ryzyku finansowemu na granicy zewnętrznej, pozwalając im w ten sposób uniknąć nakładania nadmiernych obciążeń na legalny handel,
- w dalszym ciągu pracowały nad poprawą wdrażania unijnego Programu upoważnionego przedsiębiorcy (AEO) i zoptymalizowały koncepcję AEO zgodnie ze standardami uzgodnionymi na szczeblu międzynarodowym,
- kontynuowały prace nad stworzeniem unijnego systemu jednego okienka w dziedzinie ceł oraz nad zbadaniem roli, jaką system taki mógłby odgrywać w zarządzaniu ryzykiem, pamiętając przy tym o potrzebie współpracy między państwami członkowskimi oraz między państwami członkowskimi a Komisją,

ZWRACA SIĘ DO KOMISJI, BY:

- na podstawie propozycji zawartych w drugim sprawozdaniu z postępu prac opracowała – w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi – efektywny mechanizm sprawozdawczy służący do pomiaru wpływu wywieranego przez wyniki i rezultaty konkretnych działań wynikających ze strategii i planu działania UE,
- zapewniła, by unijny kodeks celny oraz przyjęte na jego mocy akty wykonawcze i delegowane stanowiły wystarczającą podstawę prawną dla przekazywania i wymiany danych, wyników analiz ryzyka, zleceń kontroli i rezultatów kontroli między państwami członkowskimi biorącymi udział w procesie ICS 2,

- w dalszym ciągu pracowała nad utworzeniem ram ustrukturyzowanej wymiany informacji z państwami trzecimi,
  - ustanowiła – wraz z zainteresowanymi państwami członkowskimi – grupę roboczą w ramach Grupy ds. Koordynacji Wdrażania Strategii Zarządzania Ryzykiem (RIMSCO), która mogłaby przyczynić się do określenia wskaźników, które ułatwią wdrażanie strategii i planu działania UE,
  - przedłożyła Radzie w ciągu dwóch lat sprawozdanie z postępu prac w zakresie wdrażania strategii UE i planu działania w zakresie zarządzania ryzykiem celnym. W sprawozdaniu tym zostanie również oceniona potrzeba aktualizacji strategii.
-